

Aldona Chmielowska, Mieczysław Góra, Bogusław Tassarek

Skoszewy Stare, gm. Nowosolna, woj. łódzkie, St. 1, AZP 64-53/1

Informator Archeologiczny : badania 24, 109

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

le mgr Anny Kufel-Dzierzgowskiej. Finansował WKZ w Sieradzu i Muzeum Okręgowe w Sieradzu. Pierwszy sezon badań. Kamienica mieszczarska z XV-XX w.

Badania archeologiczne podjęto w związku z osuszaniem murów budynku będącego siedzibą Muzeum. Kamienica wspomniana jest w dokumencie z 1450 r. i nosi nazwę „Kamienicy pojagiellońskiej”.

Wykopy założone przy ścianach budynku miały szerokość od 100 do 300 cm i głębokość średnio około 200 cm. Ze względu na podmokły grunt tylko na odcinku 4 m przy ścianie wschodniej i 1,5 m przy ścianie południowej wykopy były doprowadzone do calca.

W wykopie przy ścianie wschodniej (od strony podwórza) odkryto ceglany kanał związany z systemem ogrzewczym budynku. Kanał miał częściowo zachowane przesklepienie i wymiary: wysokość (mierzona od dna) 40 cm, szerokość 50 cm. Odsłonięto go na całej szerokości (3 m) wykopu. Zamurowany wlot drugiego kanału odkryto na ścianie północnej. Przy konstrukcji ceglanej odsłonięto pozostałości drewnianych ścian z desek (być może budynek gospodarczego). Na podstawie pomiarów cegły i stratygrafii obiekt datować można na XVII-XVIII w.

W wykopie przy ścianie północnej warstwy były całkowicie przemieszane. Poniżej obecnego poziomu użytkowego odkryto na ścianach piwnic kilka zamurowanych otworów okiennych i drzwiowych. Użyto do tego współczesnej cegły.

Od strony ulic Dominikańskiej (ściana zachodnia) i Zamkowej (ściana południowa), na głębokości 150-160 cm odkryto ciąg szesnastowiecznych rur wodociągowych. Stwierdzono także występowanie intensywnego osadnictwa późnośredniowiecznego. Natrafiono na 2 poziomy moszczenia ulicy. W niewielkim sondażu warstwa kulturowa miała miąższość 250 cm, a fundament budynku wkopany był w całec, który stanowiła żółta glina.

Pozyskany materiał ruchomy (ułamki naczyń glinianych, kafla i szkła) datowany jest na okres od XIII w. po czasy współczesne. Stwierdzono, że ściany budynku postawione są z cegły nowożytnej (XVII-XVIII w.).

W 1991 r. planuje się przeprowadzenie badań architektoniczno-konserwatorskich w piwnicach. Badania te, być może pozwolą odkryć fragmenty budynku wzmiankowanego w dokumencie z XV w.

Skoszewy Stare, gm. Nowosolna woj. łódzkie St. 1
AZP 64-53/1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadzili: dr Aldona Chmielowska (autorka sprawozdania), mgr Mieczysław Góra, mgr Bogusław Tassarek. Drugi sezon badań. Grodzisko średniowieczne i nowożytne (?).

Grodzisko położone jest na skraju wysokiej terasy nad prawym brzegiem rzeki Moszczeniicy. Majdan o powierzchni około 1 ha otoczony jest wałem (zachowanym w dwóch częściach): od strony północno-wschodniej o długości 105 m i wysokości 4 m, od strony zachodnio-południowej o długości 40 m i wysokości 3 m.

W źródłach pisanych miejscowość Skoszewy odnotowana jest po raz pierwszy pod 1386 r.; z 1424 r. istnieje zapis o „castrum antiquum”; w 1426 r. Skoszewy otrzymały lokację miejską na prawie niemieckim; z XVI w. pochodzą trzy zapisy w których Skoszewy występują jako „oppidum”.

W 1990 r. wytyczono dwa wykopy: I — w części północnej wału większego (5 x 17 m); II — na majdanie o powierzchni 225 m² (w miejscu zlokalizowanych w 1989 r., drogą wterceń ręcznym świdrem geologicznym, obiektów osadniczych).

W wykopie I odsłonięto na szczycie wału, na głębokości około 30 cm od powierzchni, fragmenty drewniano-kamiennej konstrukcji; szczątki drewniane były niewielkie, mocno spalone i należały poniżej kamieni, które ustawione były w rzędzie wzdłuż biegu wału. Materiał zabytkowy stanowiła ceramika: z warstwy do głębokości 30 cm — wczesno- i późnośredniowieczna, poniżej wyłącznie z początków wczesnego średniowiecza.

W wykopie II odkryto 10 jam. W obrębie trzech największych odsłonięto 3 paleniska; jamy te w kształcie nieregularnych prostokątów uznano za pozostałości obiektów mieszkalnych (chaty 1-3). Odsłonięto także 1 palenisko poza jamami. Zabytki ruchome znalezione zarówno w jamach, jak i poza nimi to głównie ceramika późnośredniowieczna i nowożytna z niewielką stósunkowo domieszką wczesnośredniowiecznej oraz kaffe garnkowe i płytkowe. W warstwie kulturowej ponad jamą 8 znaleziono pruską srebrną monetę Albrechta Hohenzollerna z 1542 r.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

Skoszewo, woj. bydgoskie St. I patrz okres nowożytny